# Verslag Zeepkist 18 februari 2021, 19.00 uur

| | |
|---|---|
| Gastheer | de heer R.J.J. van Breemen |
| Griffie | de heer H. Sepers |
| Insprekers | de heren Roel Bronkhorst (secretaris Ondernemersvereniging Hartje Gorkum) en Ed Ligthert |
| Notulen | algemeen verslagbureau d&k |

---

De heer Van Breemen: Iedereen van harte welkom. Voor de Zeepkist hebben zich vanavond twee insprekers aangemeld, de heer Roel Bronkhorst en de heer Ed Ligthert. Het onderwerp waarover zij het woord willen voeren is hier omschreven als de penibele situatie van de horeca en de retail in de binnenstad. De heer Bronkhorst zal het spits afbijten. Afgesproken is dat na diens bijdrage de aanwezige leden van de raad desgewenst de gelegenheid krijgen wat verduidelijkingsvragen te stellen en dat daarna het woord zal worden gevoerd door de heer Ligthert.

De heer Bronkhorst: Beste burgemeester, wethouders, raadsleden en ambtenaren die allemaal in deze zaal of online aanwezig zijn, ik moet u zeggen dat ik hier met het lood in mijn schoenen sta. Ik vind het vreselijk om op deze zeepkist te moeten staan, ik ben niet iemand van de barricades, ik probeer altijd constructief mee te denken, ik probeer altijd het algemeen belang te dienen en ik hoop ook een klein beetje dat u mij zo herkent. Ik wil u onder de aandacht brengen welke situatie in de binnenstad heerst.
In december hebben de horeca en Hartje Gorkum een brandbrief naar alle raadsleden en het college gestuurd en wij hebben niet het gevoel dat de urgentie goed bij u is overgekomen, vandaar dat ik de stap heb genomen om opnieuw namens Hartje Gorkum van ons te laten horen. De winkels en de horeca zijn dicht, de horeca is al zes maanden gesloten, er is nauwelijks omzet. Hoe creatief ondernemers ook zijn, de dalingen zijn enorm. Er is geen perspectief en de signalen namens de overheid staan vandaag ook weer op rood. Er is geen perspectief. De steun van de overheid is onvoldoende. Het doet onvoorstelbaar zeer, bij mij en bij mijn collega's, dat de overheid zegt "jij moet dicht", en vervolgens krijg je maar een gedeelte van al je kosten vergoed. Je krijgt maar een percentage van de loonsom vergoed, je krijgt als ondernemersloon helemaal niks. Ik word niet vergoed en ik wil toch ook graag mijn plakje kaas op de boterham hebben. Wij kiezen er niet voor om dicht te zijn. Ook de TVL (Tegemoetkoming Vaste Lasten) en de voorraadvergoeding, die nu voor het eerst in het leven is geroepen, dekken bij lange na niet de kosten die wij maken, ondanks dat we dicht zijn. Het geld loopt voor elke ondernemer in de binnenstad de onderneming uit, via de Hoogstraat en de Langendijk de Merwede in. Dat is ook de reden waarom de Merwede zo vol staat, niet vanwege het smeltwater in Duitsland, maar vanwege het geld dat bij ons allemaal zó de winkels uit loopt. Ik kan u vertellen: dat is echt heel, heel pijnlijk. Het ego van de ondernemers staat ons hier ook in de weg. Een ondernemer klaagt niet snel, een ondernemer zegt niet snel hoe slecht het met hem gaat, al is het alleen maar uit angst dat iemand daar iets van gaat vinden, iets van gaat denken en daar weer over gaat kletsen, hoe slecht het met zijn bedrijf gaat: "o, die gaat het niet redden, die zal wel failliet gaan". Een ondernemer kiest er te allen tijde voor het creatieve op te zoeken en het uiterste uit zich te halen om overeind te blijven. Nou, ik kan u vertellen dat het ego bij mij wel een klein beetje minder is en dat het onvoorstelbaar slecht gaat in de binnenstad. De eerste opheffingsuitverkoop heeft zich gemeld. En ja, wij zien dat de horeca steun heeft gekregen betreffende de terrassen. Wij zien een wethouder, Joost van der Geest, die via BSM contact onderhoudt met de ondernemers. Er is een whatsappgroep waar de burgemeester en ambtenaren in zitten om contact over de coronamaatregelen met de ondernemers te onderhouden. We zien het initiatief van Onvlee van het CDA om een event in het najaar te kunnen houden, als hopelijk, waarschijnlijk,

wellicht, alle coronamaatregelen van tafel zijn. En ja, we hebben ook een keer een gesprek gehad met Attie Mager van de VVD. Maar het is maar de vraag of die ondernemers mee kunnen doen aan het event dat wellicht voorgesteld gaat worden door de heer Onvlee, of die het wel gaan halen om daaraan mee te kunnen doen. Want het is niet genoeg, al die aandacht. Het is écht niet genoeg.
Ik deel dit met u, omdat ik niet wil dat later ooit eens iemand tegen mij zal zeggen: joh, dat had je moeten zeggen! En daar waar er vragen zijn over onze financiële situatie: ik nodig u van harte uit, persoonlijk of als hele raad, om uitleg te kunnen geven hoe het nu werkt, hoe het nu zit met onze financiële situatie. Ik wil heel graag het verzoek indienen om zo snel mogelijk met een afvaardiging van de raad en ondernemers, met een goede voorzitter, te bespreken wat we wellicht voor elkaar kunnen betekenen, en dan niet over een paar weken of over een paar maanden, maar wat mij betreft het liefst mórgen. Dit trekken gewoon niet heel veel mensen meer.
Het is mijn bedoeling u te laten voelen hoe ernstig de zaak is, niet met allerlei cijfertjes, niet met mijn hoofd, maar laten voélen hoe ernstig de situatie is bij vele ondernemers in de binnenstad.
Afsluiten wil ik met het uitspreken van de hoop dat we heel snel met elkaar tot iets kunnen komen wat de ondernemers in de binnenstad helpt, dat we ons niet verschuilen achter wat allemaal niet kan, maar dat we zoeken naar wat wél kan. Wat we eigenlijk nodig hebben is korting, geld, subsidies, opdrachten-, ik weet het niet, maar in overleg zouden we een heel eind moeten komen.
Tot slot wil ik u zeggen: de binnenstad staat in de fik en ik hoor nergens brandweersirenes. Dat is toch vreemd.
Dank u wel.

De heer Koçak: Als ik hoor zeggen dat er geen perspectief is, nodig ik de heer Bronkhorst van harte uit toe te lichten wat Hartje Gorkum en de ondernemers concreet verwachten van de raad. Wij willen zeker wat betekenen, maar de mogelijkheden en de middelen die wij hebben zijn beperkt. Dat moeten we ook terdege beseffen. Kan de spreker ook enkele voorbeelden noemen van wat wij zouden kunnen bijdragen?
Wat het voorstel betreft, vind ik het overigens prima om dat op die manier te organiseren.

De heer Bronkhorst: Het lijkt mij nu niet verstandig om allerlei voorbeelden aan te geven van wat de gemeente zou kunnen doen. Ik pleit ervoor alle ideeën in een brainstormsessie met elkaar te delen en vooral te zoeken naar wat er mogelijk is. U heeft het over geld en zegt dat u niet veel middelen meer heeft. Ik heb er geen inzage in hoe de gemeente Gorinchem ervoor staat, ik weet wel dat de financiële middelen bij de ondernemers in het rood staan.

De heer Koçak: Dank u wel, dan wachten we die brainstormsessie af.

De heer Van Breemen: Dan is nu het woord aan de heer Ligthert.

De heer Ligthert: Geacht college, leden van de gemeenteraad van de gemeente Gorinchem. Ik wil eerst, net als jullie altijd doen, een woord van waardering uitspreken voor wethouder Van der Geest, voor de vele uren die hij erin heeft gestoken om überhaupt naar ons te luisteren, mee te denken en om datgene wat in zijn mogelijkheden lag ook voor elkaar te krijgen. Het is wel te weinig, maar hij heeft in ieder geval zijn best gedaan en ik ben blij dat hij dat blijft doen.
Net als Roel wil ik een noodkreet laten horen, en wel vanuit de horeca. Horeca Nederland, afdeling Gorinchem, wil aandacht vragen voor de horeca en retail in Gorinchem. Om te kunnen overleven, is meer nodig, zelfs ná corona. Als straks de horeca en de retail weer opengaan, gaat het zeker twee tot vijf jaar duren voordat alle schulden die zijn opgebouwd door de verplichte sluiting zijn afgelost. Ondernemers hebben veel leningen, huur, belastingschulden, maar ook openstaande rekeningen bij leveranciers. Daarbij komend hebben velen hun privévermogen, opgebouwde pensioenen, als sneeuw voor de zon zien verdwijnen. Er is

inmiddels een schuldenlast in de horeca van 3 miljard euro. Uit recent onderzoek is gebleken dat na verdamping van eigen reserves de schuld per ondernemer opgelopen is tot 90.000 euro. De meest recente routekaart van de overheid geeft geen ruimte voor ondernemerschap. Ik hoor premier Rutte nog roepen “We doen dit samen!” De overheid heeft de bedrijven dicht gedaan en de NOW en de TVL zijn een façade. 100 procent sluiten is 100 procent vergoeden. Dit valt echt niet onder ondernemersrisico. De banken houden vooral eerst zichzelf overeind, de vakbonden bewegen geen millimeter.
Maar hoe is het nu met onze achterban in Gorinchem? Wij kunnen u melden dat het voor de ondernemers steeds zwaarder wordt, ook mentaal gezien. Ondernemers hebben geen enkel perspectief. De financiële maatregelen zijn niet toereikend. Als ondernemer moet je nog steeds 20 tot 30 procent zelf bijbetalen. Onze starters in de stad krijgen helemaal niets en de schulden blijven steeds meer oplopen. U moet zich voorstellen dat je 7 maanden geen salaris ontvangt, maar wel je kosten moet betalen, zoals hypotheek, huur, energielasten, abonnementen, belastingen en ook nog moet eten aan het einde van de maand. U snapt wel dat dan de spaarcenten heel snel op zijn. Het gros van de bevolking realiseert zich niet hoeveel leed zich achter de ondernemersdeuren afspeelt. U begrijpt: ondernemers moeten nu geholpen worden met ruimere steun en mogelijkheden, die u ook zeker als gemeente kunt bieden. Er moet ook een herstelplan komen voor ná corona. De horeca en retail spelen een zeer belangrijke rol als huiskamer van de samenleving en we snakken er allemaal naar om hier weer volop invulling aan te kunnen geven en de gasten te kunnen ontvangen. Hopelijk kan dit snel op een verantwoorde wijze. Wij denken en werken graag met de gemeente mee aan dit herstelplan.
Dank u voor de aandacht.

De heer Onvlee: Allereerst: goed, maar vooral ook dapper dat beide heren hier staan en deze noodkreet nogmaals in de raadzaal laten gonzen. Helaas komt het ook bij mij in de huiskamer binnen. Ik wil graag ingaan op de uitnodiging van de heer Bronkhorst om een goede brainstorm te beleggen, met een afvaardiging van de raad en de ondernemers. Vorige week is dat ook besproken in de I&O-sessie van corona en economie, en sterker nog: vandaag zijn de uitnodigingen uitgegaan om zo’n brainstorm te houden met elkaar, om te kijken welke mogelijkheden er zijn. Laten we daar vooral me elkaar creatief naar kijken. In die zin ben ik blij te kunnen vertellen dat we een datum geprikt hebben en ik hoop ook dat iedereen kan.

De heer Van Breemen: Voor de heren: de datum is 2 maart.

De heer Van Mourik: Het gaat op dit moment zeker voor ondernemers vaak om slagkracht. De ondernemers hebben het zwaar te verduren. Als je zelf onderneemt, zoals ik, ook in de stad, dan hoor je de signalen heel duidelijk. Het vervelende is alleen dat we als raadsleden ook ‘on hold’ zijn. Het is een landelijke situatie waarmee we te maken hebben. Dat neemt niet weg dat we de situatie van de lokale ondernemers sterk zien. Ik deel de problemen en dank ook de heren voor deze reactie.

Mevrouw Hamann: Ik leef heel erg mee met de winkeliers, de horeca en de retail in de binnenstad. Dat is bij hen bekend. Ik was in het voorjaar ook al meteen daar ter plekke. Ik doe graag mee met brainstormen, maar ik denk dat het ook goed is om te kijken naar andere plaatsen, want dit is natuurlijk helemaal niet uniek alleen voor Gorinchem. Het is een landelijk probleem en wie weet hebben andere plaatsen wel hele inventieve ideeën. Wat dat betreft denk ik dat we allemaal een groot huiswerk hebben. Ik zie uit naar de uitnodiging om te brainstormen. Ik doe graag mee.

De heer Van Willigen: Beste Roel en beste Ed, want we kennen elkaar persoonlijk vrij goed….

De heer Van Breemen: Maar in de raadzaal tutoyeren we elkaar niet, meneer Van Willigen.

De heer Van Willigen: Beste meneer Ligthert en beste meneer Bronkhorst, uw boodschap is heel duidelijk binnengekomen en ik denk dat in deze situatie de persoonlijke noot zeker wel gepast was, maar dat dan maar even buiten de vergadering om. De boodschap is heel goed binnengekomen. Ik denk dat we vooral moeten kijken waar de kansen zitten en ik nodig jullie van harte uit om misschien dan toch tegen de lijntjes aan te gaan denken van wat wel kan. Ik las vandaag een artikel over Werkendam, waar men zegt “het is hier niet de koopgoot”, waardoor men toch faciliteiten gaat creëren die misschien tegen de rand van de wetgeving aan zitten, maar ik denk dat het in dezen, zeker als het gaat over de nood zoals jullie hem uitspreken, heel terecht is. Ik vind het ook nog steeds zeer nadrukkelijk een uitnodiging naar onze eigen gemeente om ook daar in de wetgeving en in de mogelijkheden te gaan kijken. Dus, nogmaals: laten we het snel proberen op te pakken en daar te gaan helpen waar we denken te kunnen helpen, of waarbij u denkt dat we kunnen helpen. Dus een gesprek heel graag en dank jullie wel voor jullie appel.

De heer Oostrum: Ik dank de heren voor hun gloedvolle betoog en kan ze geruststellen: de brandbrief is heel duidelijk aangekomen en ook geland. Wij zien uiteraard ook de sombere situatie in de stad en we hebben ook best begrip voor alle negatieve geluiden, zoals ik ze toch maar even noem, maar wij hebben er alle begrip voor. Wij hebben ook begrip voor het feit dat dat Click & Collect een druppel op de gloeiende plaat is en dat ook de gemeentelijke druppels op de gloeiende plaat vallen, maar we willen ons echt inzetten en die brainstorm moeten we dan vooral gebruiken om te kijken waar de randjes liggen en hoe ver we kunnen gaan. Ik hou zelf voorlopig even mijn bliekenbonnen achter de hand voor als het weer beter gaat en ik betaal gewoon even met geld. Ik hoop dat we via de brainstormsessie snel tot wat ideeën komen die ook wat lucht brengen, met het besef, en ik hoop dat de heren dat willen begrijpen, dat wij als gemeente ook niet de diepe zakken van een minister hebben en dat wij het ook met beperkte middelen moeten doen, maar we zullen u steunen.

Mevrouw Mager: Ja, heren, heel hartelijk dank voor het appel. Zeker na de diverse brandbrieven die al eerder zijn gestuurd komt dit hard aan, vooral bij jullie uiteraard. Namens de VVD kan ik zeggen dat wij graag in gesprek gaan. Ik hoop van harte dat we dan als uitgangspunt hebben om de stad – misschien de binnenstad in het bijzonder, maar ik denk dat het de hele stad geldt – leefbaar en weer leuk te kunnen maken. We gaan dan prioriteiten stellen op een juiste manier en ik hoop dat we dan ook een beetje buiten de lijntjes kunnen kleuren vanwege deze bijzondere omstandigheden. Heel veel sterkte ook, en ik hoop tot gauw!

De heer Van Breemen: Heren, dank voor uw komst en voor uw appel. Zoals gezegd, dinsdagavond 2 maart staat er iets gepland en dan hopen wij als raad verder met u hierover te kunnen doorpraten.
Ik wens u nog een fijne avond en sluit hierbij de Zeepkist (19.24 uur).